

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Introductio ad philosophiam - Cod. Ettenheim-Münster
260**

[S.l.], [18. Jahrh.]

[Text]

[urn:nbn:de:bsz:31-128479](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-128479)

Introductio ad Philosophiam. L.

Philosophia, si nominis vim spectemus, amorem et studium Sapientiae significat; est autem, Scientia rerum omnium, quae solo rationis lumine cognosci possunt. quo studio carnis nobilitas nihil est, in rebus humanis nihil expectandum maior, hoc Philosophia mentem nostram perficit et illam in veritatis indagine dirigunt; voluntatem nostram & sanctis informat moribus, rerum quarumcumque essentiam profundissimarum atque ab omni materia secretarum naturas, solas, velutque inconspicuas menti nostrae meditando atque conspicienda exhibet, Corporum soliusque naturae vice nobis arcana pandit. inde fluit loquor in hoc studio in quatuor partes concinne posse distingui, quarum 1^a Logica vocatur, 2^a Metaphisica altera, 3^a Ethica, et 4^a Naturae physica.

Partis Prima De Logica.

Sunt inter homines quidam pauci admodum, quos natura tam felici mentis perspicacia et cogitandi rectitudine dotavit, ut absque ulteriori ad-

2.

miniculo quo vera sunt videant et sana
de rebus judicia formant; his naturalis
quodam Logica dicitur inesse, verum pars
plurima hominum non tam benivola
esperanda est, naturam matrem illi
proprio Marte vix unquam veritatem
attingant, in illius inquisitione
hallucinantur plerumque ac nusquam
non aspersant, horum ut imber
cillitati succurratur, vario Confecto.
Sunt regulae quas sequentes ab an-
gusto veritatis tramite nunquam de-
lectunt; istarum regularum Comple-
xio vocatur Logica Cuius finis est opera-
tiones nostri intellectus perficere atque
ad verum de legendum dirigere, quare
merito Logica vocatur ars bene Cogitandi.

Ex his Clare sequitur obiectum
Logicae esse operationes mentis nostrae.
Cavendum tamen est, ne per men-
tem ^{tuam} animam omnesque eius faculta-
tes intelligamus; nam facultates animae
ad duas principales potissimum revocan-
tur, quae intellectus sunt et voluntas,
jam quicquid voluntatem spectat, sibi
vindicat Ethica, quae illius mores instruit,
quicquid autem intellectum ejusque ope-
rationes spectat Logica curat, ideo hae
operationes mentis seu intellectus vocan-
tur obiectum Logicae.

operationes autem mentis nostrae
quantitas sunt numero copiosissima et
specie diversissima ad tres tamen
classes facillime reducuntur; Sunt
autem: idea, iudicium, discursus, quor-
um tamen appendicis loco addimus me-
thodum, quam plures velut quartam
mentis operationem spectant.

Caput Primum De idea.

Nomine idea varii varia intel-
lorum, et su latissimo, idea multo
significat omnem in factam in anima
nostra, impressio nem, hoc modo sen-
sus doloris, perceptio doloris idea voca-
ri possent, nos tamen sensu strictiori
ideam accipimus illamque defini-
mus nudam rei alicujus representationem
mentalem.

Ideam nudam id est, affirmationis ac
negationis expertem. Ideam rei
alicujus scilicet alicujus objecti. V. G.
Circuli. Ideam 3ta representationem id
est cognitionem proprietatum, illius
rei. Ideam 4ta mentalem id est in
mente factam.